

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р.)**

**Луцьк
2024**

УДК 911.3:30/33(082)

С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 8 від 27 березня 2024 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

С 90

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали VIII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. 212 с.

ISBN 978-617-8279-23-3

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної науки, які були розглянуті на VIII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3:30/33(082)

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2024

© Колектив авторів, 2024

ISBN 978-617-8279-23-3

Полянський Сергій, Повзун Андрій, Ковтунович Віолета
polianskyi@ukr.net; povzun_andriy@ukr.net; violetakovtunovych@icloud.com
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ВПЛИВ ОСУШУВАЛЬНОЇ МЕЛІОРАЦІЇ НА БАСЕЙН Р. ПРИП'ЯТЬ

Аналіз й узагальнення багаторічних спостережень дали змогу визначити фонові та критичні показники стану природного середовища як точку для відліку можливих змін на майбутнє щодо будівництва осушувальних меліоративних систем. Отже, актуальною потребою є детальне вивчення меліоративних систем водоприймачем яких є річка Прип'ять із метою збереження ґрунтового покриву, раціонального використання та виявлення впливу на довкілля.

Вплив меліоративних об'єктів залежить від структурних особливостей екосистеми. В результаті взаємодії меліоративних об'єктів й екосистем відбувається їхня перебудова в геоструктурному та функціональному відношеннях [2–4; 7; 8]. Зростає продуктивність ґрунтів, на цих осушувальних системах знижуються рівні ґрунтових вод, поліпшуються умови господарювання людини, змінюються умови розвитку природних біоценозів.

Проблеми екологічного характеру виникають у зв'язку з припиненням використання осушених земель, порушенням експлуатаційних норм, що призводить до заростання та замулення водоприймачів, несвоєчасного відводу дренажного та поверхневого стоку з осушених земель. Рівень антропогенного навантаження на природні екосистеми, складність й унікальність природних умов Прип'яті зумовлюють необхідність контролю за екологічним станом басейну й осушувальних систем, які там розміщені [7; 8].

Порівнюючи положення теперішнього русла р. Прип'яті з тим, що було більше ста років тому, то помітно, що воно частково змінилося. Зміни полягають в його спрямуванні, поступовому замуленні та збільшенні шорсткості заплави, що вплинуло на зменшення його пропускнув здатності та зумовило розвиток деградації русла.

Для оцінки впливу русло-поглиблюючих і берегозахисних споруд на природний стан насамперед аналізуються осушувальні системи. Всі меліоративні системи розташовані в межах заплави річки. В гідротехнічному відношенні – це системи різного типу: відкриті (самопливні – вода відводиться самопливом із території у водоприймач), закриті (регулююча мережа – закриті збирачі, дрени-осушувачі), польдерні (вода відводиться перекачуванням за допомогою насоса). Що до сільськогосподарського використання площі осушувальних систем відводяться під сіножаті, пасовища, рілля в різному співвідношенні. Більша частина площ осушувальних систем польдерного типу, тому оптимальний рівень підтримується на них штучно. Насосні станції, розміщені на цих системах, працюють майже у заданому режимі, скидання води з систем спрямоване до р. Прип'ять. Найважливім екологічним чинником є антропогенний вплив на осушувальні системи. Сільськогосподарське використання осушених земель істотно зменшилося за останні 30 років, що призвело до скорочення надходжень залишків мінеральних добрив, пестицидів у дренажні води, а отже, й до р. Прип'ять. Це, деякою мірою, позитивний момент, але розвиток бур'янистої рослинності, проростання чагарників на осушених землях, яких не використовують і не експлуатують, не можна віднести до позитивних моментів, що ведуть до поліпшення екологічного стану заплави р. Прип'яті. Будівництво браконьєрських загат на річках і магістральних каналах також відіграє свою роль в екологічному плані, вони збільшують шорсткість як русла, так і каналів. Непродуманим з екологічної точки зору є будівництво мостів через притоки р. Прип'ять. Створення суцільного одамбування та шляхових насипів без водопропусків

також негативно впливає на формування сучасної гідрологічної ситуації в басейні Прип'яті. Важливим серед антропогенних чинників є русло-поглиблення р. Прип'яті на окремих ділянках, яке проводиться вибірково. Це впливає на формування прибережної фауни та рівні підземних вод.

Донедавна ефективність осушувальних меліорацій оцінювалася двояко: з одного боку – за термінами окупності капітальних вкладень, з іншого – за створенням і підтримкою протягом всього сільськогосподарського року оптимального водного режиму на осушуваних землях. Відомо, що навіть при оптимальному меліоративному стані, врожайність сільськогосподарських культур через різні організаційні та господарські причини часто значно нижче проектної, що тягне за собою й збільшення термінів окупності капітальних вкладень. З іншого боку, навіть при несприятливому меліоративному становищі, але при високому рівні агротехніки, врожайність близька до проектної. Й у першому, й у другому випадках практично не оцінюються екологічні наслідки осушувальних меліорацій, які, на наш погляд, є основним показником. У кінці-кінців врожайності можна буде досягти та меліоративний стан оптимізувати, а ось екологічні наслідки, особливо якщо вони набули негативного й незворотного характеру, перетворити дуже важко або навіть неможливо [12; 13]. Виходячи з цього, основне наше завдання полягає в оцінюванні ефективності осушувальних меліорацій у басейні р. Прип'яті через екологічні наслідки, тобто шляхом розкриття змісту змін, які відбуваються в ландшафтах під впливом меліорації. Контроль за меліоративним станом здійснюється на основних системах басейну, але вірогідність даних меліоративного кадастру різна. Це пояснюється як тривалістю та систематичністю існуючих спостережень, так і кондиційністю точок спостережень. У цьому плані дані про меліоративний стан на Прип'ятській осушувальній системі найвірогідніші, що дає змогу взяти їх за основу, розглядаючи питання про формування меліоративної ситуації в басейні [5; 6].

Під впливом осушення змінювався й ґрунтовий покрив у басейні р. Прип'ять. Для прикладу розглянемо болотні мінеральні супіщані, піщані та зв'язно-піщані, торфовисто- і торфово-глеєві ґрунти. До цієї групи входять комплекси болотних ґрунтів із дерновими карбонатними на елювії щільних карбонатних порід, із дерновослабко- і середньо-підзолистими ґрунтами на водно-льодовикових відкладах. Лугово-болотні та болотні ґрунти розміщені в зоні Полісся. Сформувалися вони в пониженнях зандрових рівнин, на заплавах річок та днищах балок і постійно перебувають у стані перезволоження. Болотні ґрунти характеризуються оглеєністю всього профілю. Торфовисто- і торфово-глеєві ґрунти мають заторфований верхній горизонт, або шар торфу товщиною до 40 см. Ґрунти цієї групи добре гумусовані, потужність гумусових горизонтів 20–40 см. Під гумусовим горизонтом, або торфом, залягає перехідний горизонт сизо-сірого кольору, з охристими й іржавими плямами. Середня глибина його становить 30–40 см, нижче в болотних ґрунтах з'являється вода. Ці ґрунти мають 2,5–4,5 % гумусу, або 11,6–12,8 «грубого» гумусу, рН 6,0–6,8, фосфору – 4,0–5,0 мг на 100 г ґрунту, калію ще менше, азоту – 5,5–6,5 мг на 100 г ґрунту [1; 2; 4; 9].

Першочерговим завданням є двобічне регулювання водного режиму. На цих ґрунтах можна вирощувати сільськогосподарські культури тільки після осушувальної меліорації. Торфовища неглибокі, середньо-глибокі та глибокі. Торфові ґрунти займають низинні елементи рельєфу басейну й розміщені як самостійними масивами, так і в комплексі з іншими ґрунтами. Торфовища низинні середньо- і високозольні. Зольність їх змінюється в межах 6,3–35,0 %. Також змінюється зольність торфу під впливом меліорації, залежно від характеру використання. За ботанічним складом торф осоковий, осоково-різнотравний, гіпново-осоковий, очеретяно-осоковий. Виробнича діяльність людини на торфовищах різко змінює ступінь розкладу, зольність, об'ємну та питому вагу, вологоємність, коефіцієнт фільтрації й теплоємність. Зміна польової вологоємності під впливом меліорації, залежить від характеру використання. Зміна питомої й об'ємної ваги залежить від часу використання.

На сьогодні торфовища басейну річки Прип'ять частково заболочені. Ґрунтові води знаходяться близько від поверхні. Частину торфовищ вже осушено й освоєно. На осушених торфовищах відбувається мінералізація й усадка торфу. На відміну від мінеральних Ґрунтів, торфовища мають високу водопроникність і вологоємність, незначне піднімання капілярної води, переосушені торфовища дуже легко розпилюються. Меліорація й сільськогосподарське використання торфовищ сприяє зменшенню загальної пористості, а також зменшенню вологоємності. Найбільш помітні зміни відбуваються у верхньому шарі Ґрунту. При осушенні басейну р. Прип'ять відбулися зміни фізичних і хімічних властивостей усіх типів Ґрунтів. Існуючі численні дані вивчення змін Ґрунтового покриву під впливом осушувальних меліорацій свідчить, що через 10–15 років після введення осушувальних систем в експлуатацію відбувається його трансформація: потужні торфовища перетворюються на малопотужні, а малопотужні перетворюються на болотні Ґрунти. Темпи спрацювання залежать не тільки від генезису торфів і підґрунтя, а й від характеру використання, водорегулювання й експлуатації осушених земель. Отже, першочерговим завданням науки на сьогодні повинно бути збереження родючості Ґрунту за допомогою всебічного контролю за зміною компонентів гідроморфних ландшафтів при сільськогосподарському напрямі використання. На прикладі Ґрунтів басейну р. Прип'ять помітно, що значна кількість торфовищ мінералізувалася й трансформувалася у торфово-болотні Ґрунти, а болотні трансформувалися у мінеральні Ґлеєві та болотні мінеральні [5; 6].

Для поверхневого стоку річки-водоприймача відбувається збільшення середньорічного стоку в період будівництва та вирівнювання в процесі сільськогосподарського використання.

Відбулася трансформація і перехід одного типу Ґрунтів в інший протягом 10–15 років після введення системи в експлуатацію зі зміною водно-фізичних властивостей без видимої втрати родючості. Система спостережень, яка існує в наш час в басейні Прип'яті, могла б стати доброю основою для створення моніторингу.

Список використаних джерел: 1. Колошко Л. К., Зузук Ф. В., Полянський С. В. Комплексна характеристика Копаївської осушувальної системи. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій* : зб. наук. пр. Луцьк : Ред.-вид. відд. «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2007. № 4. С. 96–104. 2. Полянський С. В. Агроекологічний стан Ґрунтового покриву еталонних осушувальних систем у басейні р. Прип'ять. *Наук. запис. Тернопіл. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія : Географія*. Тернопіль : СМП «Таір», 2015. № 1. Вип. 36. С. 192–200. 3. Полянський С. В., Полянська Т. О., Снитюк Д. О. Заходи покращення екологічного стану водних об'єктів НПП «Припять-Стохід». *Актуальні проблеми регіональних досліджень* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. С. 380–383. 4. Полянський С. В. Конструктивно-географічний аналіз та оцінка стану меліорованих агроландшафтів Волинської області : дис. канд. геогр. наук : 11.00.11. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2013. 240 с. 5. Fesyuk V. O., Moroz I. A., Chyzhevska L. T., Karpiuk Z. K., Polianskyi S. V. Burned peatlands with in the Volyn region: state, dynamics, threats, ways of further use. *Journ. Geol. Geograph. Geoecology*. 2020. 29 (3). P. 483–494. DOI: [10.15421/112043](https://doi.org/10.15421/112043) 6. Fesyuk V. O., Moroz I. A., Kirchuk R. V., Polianskyi S. V., Fedoniuk M. A. Soil degradation in Volyn region: current state, dynamics, ways of reduction. *Journ. Geol. Geograph. Geoecology*. 2021. 30 (2). P. 239–249. DOI: [10.15421/112121](https://doi.org/10.15421/112121) 7. Фесюк В. О., Полянський С. В. Водні ресурси Волинської області, їх екологічний стан. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія «Географія»*. 2009. Вип. 19. С. 49–53. 8. Фесюк В. О., Полянський С. В. Екологічний стан осушувальних систем долини р. Прип'ять. *Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія* : наук. зб. К., 2010. Т. 2. С. 199–209. 9. Чижевська Л. Т., Полянський С. В., Качаровський Р. Є. Вплив реакції Ґрунтового розчину на екологічну стійкість природних систем Волинської області. *Шацьке поозер'я в контексті змін клімату* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., присв. 70-річчю від дня нар. проф. Петліна В. М., с. Світязь, 1–3 жовтн. 2021 р. / за заг. ред. В. О. Фесюка. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки. 2021. С. 109–113.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<i>Влах Мирослава</i>	Змістова структура терміносистеми об'єктів суспільно-географічного дослідження	3
<i>Пугач Сергій</i>	Взаємодія географічного, соціального та віртуального просторів як предмет вивчення географічної науки	6
<i>Кисельов Юрій</i>	Геософічний підхід у регіональних суспільно-географічних дослідженнях	8

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

<i>Ганіченко Катерина, Гнатюк Олексій</i>	Ретроспективний аналіз формування перцепційного портрета міста Києва	10
<i>Кузишин Андрій, Кварцяний Святослав</i>	Ризики функціонування соціальної сфери областей Подільського регіону на сучасному етапі	12
<i>Поплавська Інна, Гарасимчук Дмитро</i>	Особливості просторової організації соціальної сфери через показники добробуту населення	15
<i>Шваб Георгій</i>	Аналіз галузевої структури промисловості міста Коростень	18
<i>Лажнік Володимир, Мозолюк Антон</i>	Регіональна диференціація торгівлі послугами між Україною та Польщею	19
<i>Мандрик Ірина, Нікон Ольга</i>	Вплив гендерної нерівності на демографічну ситуацію в Індії	24
<i>Ричок Христина</i>	Міграційні реалії та наміри біженців із міста Бурштин	26
<i>Слащук Андрій, Семенюк Аліна</i>	До питання дослідження розселення населення Маневицької територіальної громади Камінь-Каширського району Волинської області	28
<i>Лажнік Володимир</i>	Промисловість Волинської області: динаміка та сучасний стан	30
<i>Pohrebnskyi Taras</i>	Advantages and Risks of Implementing Greenfield Projects in Ukraine	33
<i>Кійко Яна, Мандрик Ірина</i>	Перспективи удосконалення харчової промисловості України шляхом розвитку крафтового виробництва	35

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДНИХ УМОВ І РЕСУРСІВ

<i>Хільчевський Валентин, Забокрицька Мирослава</i>	Водна безпека: світові тенденції, стан в Україні	37
<i>Фесюк Василь</i>	Методологічне обґрунтування дослідження гідроекологічного стану озер	39

Токарчук Іван, Мельнійчук Михайло	Динаміка паводково-водопільного режиму у 2023–2024 роках на теренах Волинської області	41
Нетробчук Ірина	Регіональні наслідки шкідливої дії паводків на Волині	42
Гус Яна	Моніторинг поверхневих вод у басейні річки Південний Буг	45
Войтків Петро, Іванов Євген, Шкірка Іван	Екологічне оцінювання стану земельних ресурсів Добросинсько-Магерівської територіальної громади Львівського району Львівської області	47
П'яткова Алла	Водно-ерозійна деградація сільськогосподарських угідь Причорномор'я	49
Гілецький Йосип Тимофійчук Надія	Підходи до районування Карпатської гірської країни	51
Мазур Іван, Мельнійчук Михайло	Роль видобутку бурштину у сучасних геоморфологічних процесах Рівненщини	54
Павловська Тетяна, Нікон Ольга	Багаторічна (1977–2020 рр.) динаміка показників відносної вологості повітря у Волинській області	55
Гусєв Дмитро, Стельмах Валентина	Гідрографічна мережа басейну річки Вижівка	58
Александрович Ольга, Стельмах Валентина	Гідрографічна мережа басейну річки Ірпінь	60
Мельник Марина, Стельмах Валентина	Гідрографічна характеристика басейну річки Сула	64
Щесюк Єлизавета, Стельмах Валентина	Гідрографічна характеристика р. Інгулець	67
Полянський Сергій, Повзун Андрій, Ковтунович Віолета	Вплив осушувальної меліорації на басейн р. Прип'ять	70
Коваль Олександр, Мельнійчук Михайло	Природно-заповідний фонд Вараського району Рівненської області	73

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

Смирнов Ігор, Любіцева Ольга, Гнатюк Діана	«Лемківська ватра» як фестиваль української культури в Польщі	75
Смирнов Ігор, Любіцева Ольга, Гнатюк Діана	«Дорога Ганді» як туристичний бренд Ізраїлю	78
Ільїн Леонід	Регіональний туристичний моніторинг: завдання, принципи, показники	82
Бейдик Олександр, Балог Надія, Мельнікова Анжеліка	Суперточка-тур і «точки щастя» як специфічний вид рекреаційних мультиресурсів	84

Бейдик Олександр, Гришко Світлана, Балог Надія, Мельнікова Анжеліка Ільїна Ольга	Південь України: феномен Д. Говорда та Е. Фальц-Фейна	88
Слащук Андрій, Качаровський Роман, Антипюк Олена	Бальнеологічне значення сапропелевих лікувальних грязей та доцільність їх використання у санаторно-курортному комплексі України	91
Бейдик Олександр, Мельнікова Анжеліка	Сучасний рекреаційний потенціал історико- культурної спадщини Рожищенської ТГ Волинської області	93
Майстер Андрій	Видатні жіночі образи в меморіальному та монументальному літописі України	96
Чуб Ярослав	Соціально-економічні чинники розвитку винного туризму в країнах Європи.....	100
Чижевська Лариса, Карпюк Зоя, Качаровський Роман, Ковальчук Сергій	Аналіз послуг гастрономічного туризму на прикладі Бургундії	103
Мельник Надія, Єрко Ірина, Качаровський Роман	Рекреаційний потенціал парку-пам'ятки садово- паркового мистецтва «Літинський»	104
Мельнійчук Михайло, Білецький Юрій, Семенюк Юлія, Ковальчук Сергій, Качаровський Роман	Луцька дитяча залізниця як важлива рекреаційна атракція міста: сучасний стан та можливості ребрендингу	106
Ткачук Надія, Мельник Андрій, Качаровський Роман	Можливості рекреаційного використання орнітологічних заказників Ковельського району Волинської області	109
	Краєзнавчий потенціал музеїв Купичівського ліцею Турійської ТГ Волинської області	112

РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Потапова Алла	Соціально-економічний потенціал Сполучених Штатів Америки	116
Булавчук Тетяна	Управління маркетинговими комунікаціями екокомплексу «Машівський бір»	118
Потапова Алла, Залуська Марія	Фінансова система України	119
Потапова Алла, Хомик Тетяна	Основні теоретичні підходи до трактування розвитку економіки	121
Потапова Алла, Гаврилович Крістіна	Формування міжнародної валютної системи	122

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Гукалова Ірина	Підходи до відновлення громад в умовах затяжної війни	125
Шабашова Людмила	До питання визначення пріоритетів повоєнного відновлення України	127

Хільчевська Ірина, Холодцько Анастасія Гладкий Олександр	Світові кейси повоєнного відновлення: візія для сталого розвитку України	129
Мельничук Владислав	Як відродити ідею створення Київського технополісу?	131
Пугач Сергій, Стельмашук Назар, Капітула Святослав Банах Уляна	Суспільно-географічні проблеми розвитку приміських зон	134
Лабінська Галина, Тимчак Роман	До питання вибору показників рівня регіонального розвитку для аналізу територіальних одиниць України	136
Коцюба Ярослав Маковецька Лариса, Коритко Михайло Молодика Владислав	Неконтрольоване розростання великих міст і формування автомобілезалежності у дітей (на прикладі селища Брюховичі поблизу Львова) ...	138
Ярошенко Олександр	Особливості розвитку селища Щирець Львівської області на сучасному етапі	141
Мандрик Ірина	Гендерний мейнстримінг у міському плануванні	143
Фесюк Василь, Авдіюк Олександра	Сутність концепції місцевого економічного розвитку	146
Карпюк Зоя	Фронтірність як один із ключових факторів в історії розвитку господарства Сумщини	148
Голуб Геннадій	Стратегічне планування розвитку територіальних громад: кейс Ставищенської селищної громади	150
Кумецький Олександр, Омелянюк Микола	Просторові аспекти міжрегіонального співробітництва Волинської області з воєводствами Польщі	153
Лета Василь, Лужанська Тетяна, П'ятка Наталія	Методика геоекологічного обґрунтування стійкого екологічно безпечного розвитку територіальної громади	155
Рохребський Тарас	Значення локальних екомереж у структурі регіональної екологічної мережі Волинської області	157
Грицевич Володимир	Investment Risks of the Ukrainian Economy in the Context of Regional Economic Planning	160
Маковецька Лариса	Територіальні громади як базовий суб'єкт місцевого самоврядування України	161

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

Лета Василь, Лужанська Тетяна, П'ятка Наталія	Цифрові навчальні інструменти та платформи для організації змішаного навчання: кейс для географічних дисциплін	163
Рохребський Тарас	Project Method as a Form of Scientific Research Organization Work in Geography Lessons	165
Грицевич Володимир	Про ідею нової освітньо-професійної програми для бакалаврів географії «геодіагностика та геоконсалтинг у територіальних громадах»	166
Маковецька Лариса	Концепція дистанційної освіти в Україні: переваги та недоліки	168
Гаврилко Остап	Роль дистанційного навчання у сучасній системі географічної освіти	170

Поручинська Ірина, Ревуцький Андрій	Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках географії	172
Потапова Алла, Сокол Святослав	Використання інформаційних технологій на уроках географії	173
М'якота Богдан, Сосницька Ярослава	Особливості впровадження STEM-підходів у географічній освіті	175
Ткачук Надія, Пилипчук Людмила	Використання інтернет-платформ у розробці освітніх веб-квестів	176
Поручинська Ірина, Нікітюк Катерина	Освітні технології в географії та економіці	178
Потапова Алла, Порва Наталія	Географія освітнього активізму Волинської області: роль приватної ініціативи у формуванні нових освітніх просторів регіону	179
Оксенчук Андрій, Мандрик Ірина	Застосування краєзнавчого принципу навчання в закладах загальної середньої освіти (на прикладі Дубечненської територіальної громади)	181
Маковецька Лариса, Кутецька Вероніка	Предметна географічна компетентність як ключовий елемент географічної освіти	182
Поручинський Володимир, Корнійчук Ірина, Рудинець Наталія	Зміст та структура екологічного виховання та освіти	184
Ткачук Надія	Формування готовності майбутніх учителів географії до проектного навчання в НУШ	186
Поручинська Ірина, Буднік Віра	Використання контурних карт на уроках географії	188
Дацька Софія, Сосницька Ярослава	Використання мультимедійної дошки на уроках географії	190
Ткачук Надія, Ступницька Марія	Трактування пізнавальної самостійності учнів у навчальному процесі з географії в працях українських учених	192
Слащук Андрій, Лівик Мар'яна	Методика застосування географії населення в освітньому процесі загальноосвітньої школи	194
Мілінчук Вікторія, Мандрик Ірина	Навчальна екскурсія як форма вивчення географії рідного краю у закладах загальної середньої освіти Волинської області	196
Ткачук Надія, Пархомук Олександр	Розвиток просторового мислення учнів інструментами Google на уроках географії	197
Ткачук Надія, Гарасимяк Лідія	Перевірка домашніх завдань із географії за допомогою сервісу Wordwall	199
Потапова Алла, Даниленко Вікторія	Завдання та значення екологічного виховання в шкільному курсі географії	201
Новосад Оксана, Шевчук Ілона	Метод проєктів під час вивчення фінансової грамотності в школі	202

СУЧАСНІ ГЕОДЕЗИЧНІ, ФОТОГРАММЕТРИЧНІ ТА ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Браславська Оксана, Рожі Томас	Використання геодезичних даних при плануванні та моніторингу агроландшафтів	204
---	---	-----

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р.)
(українською, англійською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: *В. Й. Лажнік*
Коректура: *С. О. Пугач*
Обкладинка: *Н. Бринчук*

Підписано до друку 15.04.2024 р. Формат 60x84/16.
Ум. друк. арк. 12,32. Обл.-вид. арк. 16,07. Зам. 89. Тираж 100.
Папір офсетний. Гарнітура Arial. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року